

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 321.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875152442672/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

238 *Æthers-Strimmel*: se n.t.s. 118. – *brusten*: bristet. – *Tvende(s)*: to. – *Gulhyndy*: allusion til Oehlschlägers orientalske eventyr *Aly og Gulhyndy* (1811). Det dagdrømmeagtigt erotisk emmende eventyr beskriver G. som en aktivt forførende »smekker og yndig Kvinde-skabning», hvis skønhed og lidenskab får fatale konsekvenser. – *Amor*: se n.t.s. 31 og 128. – *Fakkel*: Amors attribut, emblem for lidenskaben.

Jeg saa dig bluse og jeg skjaltv ...

238 *Attua*: begær.

Du var den fine Rose ...

239 *Atmosphere(n)*: luft, især den, der ligger uden om noget eller er på et bestemt område; også stemning.

Her var end Naturen samlet ...

239 *end*: endnu. – *Aand*: i da. romantik betegnelse for den enhedsskabende kraft i naturen (jf. *Aanden i Naturen* (1859) af H. C. Ørsted (1777-1851, da. naturforsker), hvis forelæsninger Aarestrup fulgte som student); i almindelighed betegnelse for det ikke-materielle, adskilt fra sjæl ved at betegne det højere bevidsthedsliv.

Embryo

239 *Embryo*: foster el. kim.

Tillæg: Optegnelser

Opdelingen i tre grupper stammer fra SS.

Af: Optegnelser I

243 *Msker*: mennesker. – *moque*: gøre sig lystig over. – *Erhebung*: ty. ophejelse, løftelse, det moment, hvor den romantiske digter overskrider den sanselige verden og erfarer naturens sammenhæng og idé. – *studs*: pludseligt afkortet på en vred el. trodsig måde. – *Blus*: kraftig flamme; også rødme. – *Sommerfuglen*: se n.t.s. 128. – *devinginer*: fr. dévagine; defloreere.

321

244 *O jeg misunder Eder osv.*: jf. SS bd. 2, s. 113. – *Alabast(er)*: se n.t.s. 174. – *Fiamette Neffile af Boccaccio*: Giovanni Boccaccio (1313-75), ital. digter. Hovedværk: *Il Decamerone* (ca. 1350, da. *Dekameron*). F. (egl. Fiametta) og N. er unge kvinder og to af *Dekameron*'s i alt ti fortællere. – *Fleurd'espine*: gl. fr. for épine: tjorn, altså: tjornens blomst. – *Sliimdyr*: encellet dyr. – *Polyp(er)*: flercellet dyr, se n.t.s. 9. – *Bløddyr*: skelet- og ledlose dyr, fx snegle og blæksprutter. – *Annelide(r)*: ledorm. – *nebuloso*: ital., tåget. – *frivoisere*: verbum af frivolitet: letfærdig el. uanstændig optræden el. tankegang. – *dialectiske*: om metode, der ser en sag fra forskellige sider, specielt metode, der betragter alt som en proces drevet af modsatvirkende kræfter. – *Caprioler*: bukkespring, krunspring, udskjelse. – *Monismus*: ty., monisme: forestilling om, at alt kan føres tilbage til ét grundprincip, modsat dualisme. – *Monotheismus*: lære om, at der findes én gud, modsat polyteisme. – *Dualisme*: forestilling om, at noget rummer to modsatte principper el. egenskaber, modsat monisme. – *Empirisme*: erfaringsfilosofi: filosofisk retning, hvis udgangspunkt er sanseerfaringen. – *Skeptisme*: filosofisk retning, der benægter muligheden af objektiv erkendelse. – *Quietisme*: mystisk katolsk retning, der ved meditationens afkald på selvet søger at finde hvile for sjælen hos Gud. – *Pietisme*: protestantisk retning især i 1700-tallet, der inderliggjorde troen og søgte frelse via identifikation med Jesu lidelser.

245 *Roset(er)*: rose- el. i det hele taget blomsterlignende, stiliseret ornament, sløjfe el. smykke. – *Titiansk*: Tizian Vecellio (1476 el. 1477-1576), ital. maler, der med tiden udviklede en farverig og svulmende stil, og som i sine hovedværker med mytologiske motiver havde en forkærlighed for Venus (gr. Afrodite, se n.t.s. 31 og 101), fx »Venus fra Urbino» på Uffizi-museet i Firenze.

Af: Optegnelser II

245 *Den capitolinske Venus*: navn efter Capitol-højen i Rom, klassisk Venus-statue, hvor gudinden dækker brystet med den ene hånd og konnet med den anden. – *Venus Kallipygos*: egl. en hetære (ofte højtuddannet oldgr. prostitueret), findes i *Neapel*: Napoli. – *den Mediciske Venus, Florents*: navn efter de Medici-familien, der styrede Firenze i byens glansperiode i renaissance, samme type som den capitolinske Venus. – *Embryo*: foster, kim; bruges om digtud-

322